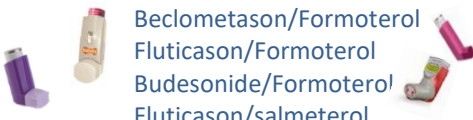

FORMULARIUM Zuid-Holland Zuidwest

Behandelstappen en toelichting zie achterzijde

versie juli 2025

Incheck DIAL	Droog Poeder Inhalator (DPI)			Soft Mist Inhaler (SMI) + Adem gestuurd aerosol	Aerosolen met voorzetkamer: Aerochamber of Vortex
	Medium low 30-60 L/min 	Medium 45-60 L/min 	Medium high 50-60 L/min 	PMDI 20-60 L/min 	PMDI 20-60 L/min
SABA	Salbutamol Diskus	Salbutamol Novolizer	Terbutaline Turbuhaler	Salbutamol Redihaler	Salbutamol (+ countair = teller)
SAMA					Ipratropium Ipratropium/Fenoterol (SABA/SAMA)
ICS	Fluticason Diskus	Budesonide Novolizer	Budesonide Turbuhaler	Beclometason Redihaler	Ciclesonide (extra fijn), Budesonide, Fluticason Beclometason (extra fijn)
LABA		Formoterol Novolizer	Oxis Turbuhaler	Olodaterol Respimat (1 DD2)	Formoterol Salmeterol
LAMA	Umeclidinium Ellipta (1 DD)	Aclidinium Genuair		Tiotropium Respimat (1DD 2)	
LABA/ LAMA	Umeclidinium/ Vilanterol Ellipta (1 DD)	Aclidinium/ Formoterol Genuair		Tiotropium/Olodaterol Respimat (1 DD 2)	Glycopyrronium/ formoterol
ICS/ LABA	Fluticason/ Vilanterol Ellipta (1 DD)	Budesonide/ Formoterol Spiromax ** Turbuhaler **	Beclomethason /Formoterol Nexthaler **		Beclometason/Formoterol Fluticason/Formoterol Budesonide/Formoterol Fluticason/salmeterol
ICS/ LABA/ LAMA (triple)	Fluticason/Vilanterol/ Umeclidinium Ellipta (1 DD)		Beclomethason/Formoterol/ glycopyrronium Nexthaler	I.O.M. LONGARTS 	Formoterol/glycopyrronium/budesonide Beclometason/formoterol/glycopyrronium

FORMULARIUM INHALATIEMEDICATIE BEHANDELSTAPPEN ASTMA - COPD - ACO

BEHANDELSTAPPEN ASTMA (NHG 2020)

	(Onderhouds) Behandeling	Bij klachten
Indicatie tiotropium zeer beperkt en alleen via de Longarts		
Stap 1 (optioneel)	SABA Of ICS-formoterol z.n.	- alleen SABA z.n. - laag ICS -formoterol z.n. - meteen stap 2
Stap 2	ICS	- laag ICS - laag ICS -formoterol z.n. bij klachten
Stap 3	Laag ICS/LABA	- laag ICS + LABA - intermediair ICS (zonder LABA)
Stap 4	Intermediair tot hoog ICS/LABA	- intermediair tot (tijdelijk) hoog ICS/LABA - hoog ICS (zonder LABA) - overweeg stap 5
Stap 5	Verwijzing	- verwijzing longarts

BEHANDELSTAPPEN COPD (NHG 2021)

	Dyspneuklachten, hinder of beperkingen	Longaanvallen, ≥ 2 per jaar
Stap 1	Laagfrequente dyspneu-klachten geen longaanvallen	SABA of SAMA, zo nodig
Stap 2	Regelmatige dyspneuklachten hinder of beperkingen	LAMA of LABA, onderhoud
Stap 3	Persisterende dyspneuklachten hinder of beperkingen	LAMA + LABA, onderhoud

*Heroverweeg gebruik ICS als de longaanval frequentie niet verbetert

Criteria formularium

1. dosisteller of -indicator
2. uniformiteit in devices of 1 techniek
3. voorkeur, vaardigheden en levensstijl van de patiënt en het gebruiksgemak.
4. multidoses voorschrijven.

ASTMA bij kinderen (NHG 2014)

Stap 1	SABA (zo nodig)
Stap 2	ICS: normale dagdoseringen + SABA (zo nodig)

Dit formularium Zuid-Holland Zuidwest is tot stand gekomen door een goede samenwerking tussen:

Zorggroepen: Delta Dokters, Hoeksewaard, Rijnmond Dokters, Zel, De Huisartsenconnectie, DrechtDokters

Apotheken

Ziekenhuizen: Van Weel Bethesda Ziekenhuis, Ikazia Ziekenhuis, Maasstad Ziekenhuis, Albert Schweitzer Ziekenhuis, Franciscus Gasthuis & Vlietland, Reinier de Graaf Gasthuis, Spijkenisse Medisch Centrum, ADRZ Goes

Doseringen: www.kinderformularium.nl

[Hulpmiddel preferente medicatie per zorgverzekeraar](#)